

การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอตอนเจดีย์ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

A Study of the Characteristics of School Administrator as Viewed by Teacher
in Don Chedi District under the Suphanburi Primary Educational Service Area
Office 2

พานวัฒน์ กล่อมอุ¹, สายทิพย์ ยะฟู², ปพนสรค์ โพธิพิทักษ์³

Panuwat Klomau¹, Saythit Yafu², Paponsan Potipitak³

Corresponding Author E-mail: patcharee.ph@nsru.ac.th

Received: 2021-01-27; Revised: 2021-02-28; Accepted: 2021-12-28

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประชากรได้แก่ ครูในสถานศึกษา อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 230 คน จาก 26 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 144 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง .94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า

1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และความสามารถ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา, ทัศนะ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education degree (Educational Administration), Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the characteristics of school administrator as viewed by teachers in Don Chedi District under the Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2. The representative sample was randomly selected from the population of teachers in schools in Don Chedi District under the Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2. A sample of 144 out of 230 teachers was formed by means of Krejcie & Morgan table. The study tool was a 5-point rating scale questionnaire, with a reliability coefficient of 0.94. The statistics used were percentage (%) mean ($\bar{x}$) standard deviation (S.D.) t-test (Independent) and One-way ANOVA. The results of the study were as follows:

1) Overall, the characteristics of school administrator as viewed by teachers in Don Chedi District under the Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2 was at the high level. Considering all aspects, it was found that knowledge and ability was rated as the highest characteristic level, followed by leadership and moral and ethics, respectively. 2) The characteristics of school administrator as viewed by teachers in Don Chedi District under the Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2 were no significantly different in terms of gender and educational level, but was significantly different in terms of working experience.

Keywords: Characteristics of School Administrator, Viewed

บทนำ

การศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ (รัชกาลที่ 9) ทรงพระราชทานไว้ตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่าง ครบถ้วน ล้วนพอดีเหมาะสมทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” (สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี, 2542, หน้า 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้นิยามศัพท์ “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก

การจัดกระบวนการเรียนรู้ ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็นทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การที่จะพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดีสำหรับคนไทย เพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ ที่ทัศนคติดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 4)

ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ จะต้องมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพร้อมที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนกระบวนการต้นของการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจและทักษะการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้บริหารมีอาชีพนั้นจะต้องทำให้สถานศึกษา สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีมีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ผู้บริหารโรงเรียนทุกแห่งจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วมกำกับ ดูแล สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมกับให้มีบทบาทในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 12) การปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ค่อนข้างจะเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในองค์กรของการบริหารก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไป จากระบบสหวิทยาการ เพื่อการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการสอบคัดเลือก ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้บริหารมีอาชีพอย่างแท้จริง นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเตรียมตนเองให้มีคุณลักษณะ และขีดความสามารถที่เหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารจัดการ โดยต้องดำเนินการอำนวยความสะดวก ประสานการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา ให้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตเยาวชนที่พึงประสงค์ให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และยืนหยัดท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างสง่างาม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่ของ อำเภออู่ทอง อำเภอสองพี่น้อง และอำเภอดอนเจดีย์ มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 26 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน ครู จำนวน 230 คน เปิดทำการเรียน การสอนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา จำนวน 20 โรงเรียน และเปิดทำการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 264 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 4,164 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2, 2563, หน้า 29) ซึ่งบางสถานศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงาน

สถานศึกษา การบกพร่องในคุณธรรมและจริยธรรม ขาดความสามารถในการเป็นผู้นำ และบางครั้งก็มีปัญหาทางด้านครอบครัว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2, 2563, หน้า 38) ซึ่งปัญหาที่กล่าวมานั้น ล้วนส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยเหตุผลข้างต้น คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้ศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทบทวนวรรณกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

1. หลักการและแนวคิด เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมืออาชีพในการนำสถานศึกษาให้บรรลุประสบความสำเร็จในการกิจ และบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่เอื้อ โดยเฉพาะและอาศัยกระบวนการในการบริหาร ที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร และทุกฝ่าย ทุกสถาบัน ทุกองค์กร ที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร

การศึกษาภาวะผู้นำตามแนวคิดของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (The Ohio State Studies) จะแบ่งผู้นำออกเป็น 4 แบบ คือ ผู้นำที่เน้นความสำคัญของผลงานและความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานต่ำ หรือผู้นำแบบปล่อยเสรี (Laissez-Faire) ผู้นำแบบให้ความสำคัญกับผลงานสูง แต่ให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานน้อย หรือผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic) ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานสูง แต่ให้ความสำคัญกับผลงานต่ำ หรือผู้นำที่เน้นมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) และผู้นำที่ให้ความสำคัญกับผลงานและความสัมพันธ์ของบุคคลสูง หรือผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic) ผู้นำแต่ละแบบจะส่งผลกระทบต่อองค์การแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับงานสูงจะสามารถก่อให้เกิดผลผลิตขององค์การได้ดี ในขณะที่ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับคนหรือความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานสูงจะช่วยให้บรรยากาศการทำงาน การขาดงาน และการร้องเรียนต่ำและทำให้พนักงานเกิดความพอใจในการปฏิบัติงาน ในทางตรงกันข้ามผู้นำที่เน้น ผลงานหรือความสำเร็จของงานต่ำ ผลผลิตขององค์การก็จะต่ำ และผู้นำที่ให้ความสำคัญกับคนต่ำ ก็จะทำให้องค์การมีบรรยากาศการทำงาน การขาดงาน การร้องเรียนสูง และไม่สามารถสร้างความพอใจให้แก่พนักงาน ดังนั้นรูปแบบของผู้นำที่ดีที่สุด ได้แก่ ผู้นำระบบประชาธิปไตย (Democratic) ซึ่งให้ความสำคัญทั้งผลงานและความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงาน

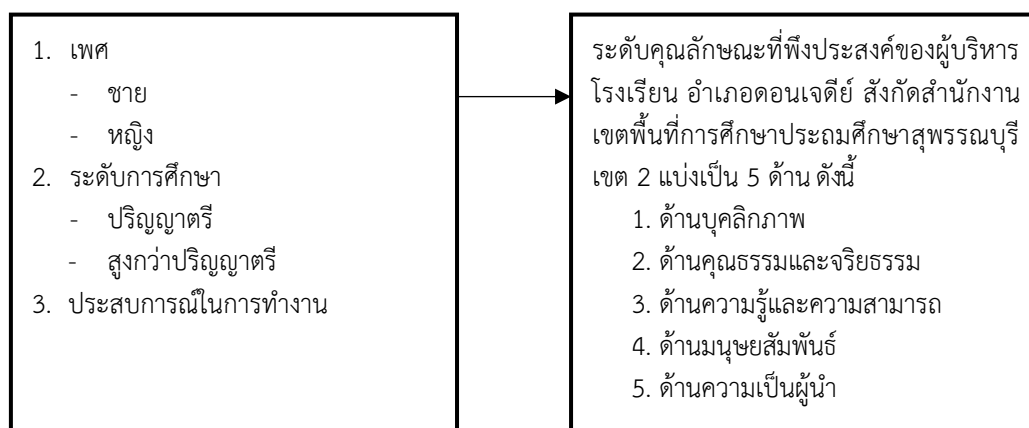
3. ขอบข่ายของการพัฒนาด้านความรู้ และความสามารถ

การพัฒนาด้านความรู้และความสามารถนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของ การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาสมรรถนะผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามโครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยกำหนดขอบข่ายของการพัฒนาด้านความรู้ และความสามารถ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 11 - 19) ไว้ดังนี้

- 3.1 มีความรู้ในหลักและทฤษฎีของการบริหาร
- 3.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3.3 มีการพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ
- 3.4 มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- 3.5 มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี
- 3.6 มีทักษะการฟังและสามารถเลือกสรรความคิดเห็นที่ดีได้
- 3.7 มีความรอบรู้ในบทบาทหน้าที่
- 3.8 มีทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร
- 3.9 มีความสามารถในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้
- 3.10 มีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา ก่อให้เกิดการพัฒนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้และความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 230 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครชีและมอร์แกน กลุ่มตัวอย่าง ได้ครูในสถานศึกษา 144 คน อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยการเปรียบเทียบ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอตอนเจดีย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้และความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีค่าคะแนนดังต่อไปนี้

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 26 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 26 โรงเรียน พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาแจกแบบสอบถามให้ครู เพื่อตอบแบบสอบถาม

3. ผู้ศึกษาติดต่อขอรับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 26 โรงเรียน แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการศึกษา

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม (IOC)

1.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Simple test

3.2 การเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ คือ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 144 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ทัศนะที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอตอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และความสามารถ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมมีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก 3 อันดับ

ได้แก่ มีความสุภาพเรียบร้อย มีน้ำใจ ไม่ตรี และมีความรับผิดชอบ ส่วนด้านที่มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ มีความสงบเสถียร รู้จักอดกลั้น รู้จักบังคับใจตนเอง

2. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก 3 อันดับ ได้แก่ มีความเอื้ออาทรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ดำรงชีวิตอยู่ในครรลองครองธรรม และมีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านที่มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

3. ด้านความรู้และความสามารถ โดยภาพรวม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก 3 อันดับ ได้แก่ มีทักษะการฟัง และสามารถเลือกสรรความคิดเห็นที่ดีได้ มีความรู้ในหลักและทฤษฎีของการบริหาร และมีทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร ส่วนด้านที่มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและปานกลาง และค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก 3 อันดับ ได้แก่ มีความเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชาและยอมรับความแตกต่างระหว่าง บุคคล มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา และมีความเคารพในเกียรติของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนด้านที่มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ มีการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

5. ด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก 3 อันดับ ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ทางการศึกษา เป็นผู้ถือความผิดพลาดเป็นบทเรียนในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป และสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ส่วนด้านที่มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุดคือ เป็นนักพัฒนาและปฏิบัติงานที่ท้าทาย

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และความสามารถแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ในการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ส่วนใหญ่ มีความสุภาพเรียบร้อย มีน้ำใจไมตรี และความรับผิดชอบ เข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเอาใจใส่เอื้ออาทรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา อีกทั้งมีความรู้ในหลักและทฤษฎีของการบริหารสถานศึกษา มีทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารฟัง และสามารถเลือกสรรความคิดเห็นที่ดีได้ จนทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ถือความผิดพลาดเป็นบทเรียนในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป และสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ เพียรกลสิกรรม (2559) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอยะหริ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านบุคลิกภาพ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสุภาพเรียบร้อย มีน้ำใจไมตรี มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ และผู้ใต้บังคับบัญชามีความสามัคคีปรองดอง มีความเป็นตัวของตัวเองในการบริหารสถานศึกษา อีกทั้งยังกล้าคิดกล้าตัดสินใจ และมีการแต่งกายที่ดูเหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร แดนดี (2556) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านบุคลิกภาพ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความเอื้ออาทรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตนดำรงชีวิตอยู่ในครรลองครองธรรม มีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถครองตนอยู่ในความไม่ประมาท ตลอดจนมีความประหยัด อดออม ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม และมีความยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผลารักษ์ เดียวโงะ (2556) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความรู้ และความสามารถ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีทักษะการฟัง และสามารถเลือกสรรความคิดเห็นที่ดีได้ มีความรู้ในหลักและทฤษฎีของการบริหาร มีทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร สามารถพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ และมีความรอบรู้ในบทบาทหน้าที่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำไพ อุ่นศิริ (2557) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัด นครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้านความรู้และความสามารถ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชาและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา อีกทั้งยังเคารพในเกียรติของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความยิ้มแย้มแจ่มใส และให้ความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการพัฒนาทักษะของผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา และมีการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ผู้ใต้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาตพิรุณ แจ่มศรีจันทร์ (2556) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของข้าราชการครู ในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความเป็นผู้นำ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีความสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ สามารถเป็นตัวแทนของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ยังมีการเสริมแรงทางบวกแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา คำนนท์ (2561) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านความเป็นผู้นำ มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของครูในสถานศึกษา ซึ่งต่างก็มีความรู้และความสามารถทางด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่สามารถนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำไพ อุ่นศิริ (2557) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา คำนนท์ (2561) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับแก่สังคม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความมุ่งมั่น มีทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงาน สามารถบริหารงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีความอดทน แก้ไขปัญหาจนสำเร็จ มีความเสียสละและอุทิศตนในการทำงานเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ ปากแก้ว (2560) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน อีกทั้งยังมีความหลากหลายทางความคิดตามประสบการณ์ ซึ่งประสบการณ์เหล่านั้น อาจส่งผลต่อระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันได้ จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร แดนดี (2556) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อดุลย์เดช พาบุ (2556) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบุคลิกภาพผู้บริหารสถานศึกษาควรมี ความสงบเสถียร รู้จักอดกลั้น รู้จักบังคับใจตนเอง ต้องสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้ดีในทุกกาลเทศะ และมีวาจา และท่าทางที่ดีแก่ผู้พบเห็น

1.2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และละเว้นจากอบายมุขและสิ่งเสพติด

1.3 ด้านความรู้และความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี มีความสามารถในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหา

1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จนเป็นวัฒนธรรมองค์กรสามารถทำงานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างราบรื่น และควรมีความยืดหยุ่นในการทำงาน

1.5 ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นนักพัฒนาและปฏิบัติงานที่ท้าทาย ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความมั่นใจ และส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าทางวิทยฐานะ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนในครั้งต่อไป

จากการศึกษาการศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ศึกษาขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

2.2 ควรศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แนวทางการนำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.

ธีระ รุณเจริญ. (2557). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง): ยุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายในรอบ 3**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

บุษบา คำนนท์. (2561). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ผลารักษ์ เดียวไธสง. (2556). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมยศ เพียรกลีกรม. (2559). **การศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอยะหริ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. (2563). **รายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2563**. สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74ก น.1 - 20. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการ, คณะรัฐมนตรี.
- สุนทร แดนดี. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- หยาดพิรุณ แจ่มศรีจันทร์. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของข้าราชการครูในอำเภอ โป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อดุลย์เดช พาบุ. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อำไพ อุ่นศิริ. (2557). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกสิงห์ ปากแก้ว. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). วิทยาลัยนครราชสีมา.